

ประชุมชี้แจงแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

9 กุมภาพันธ์ 2566

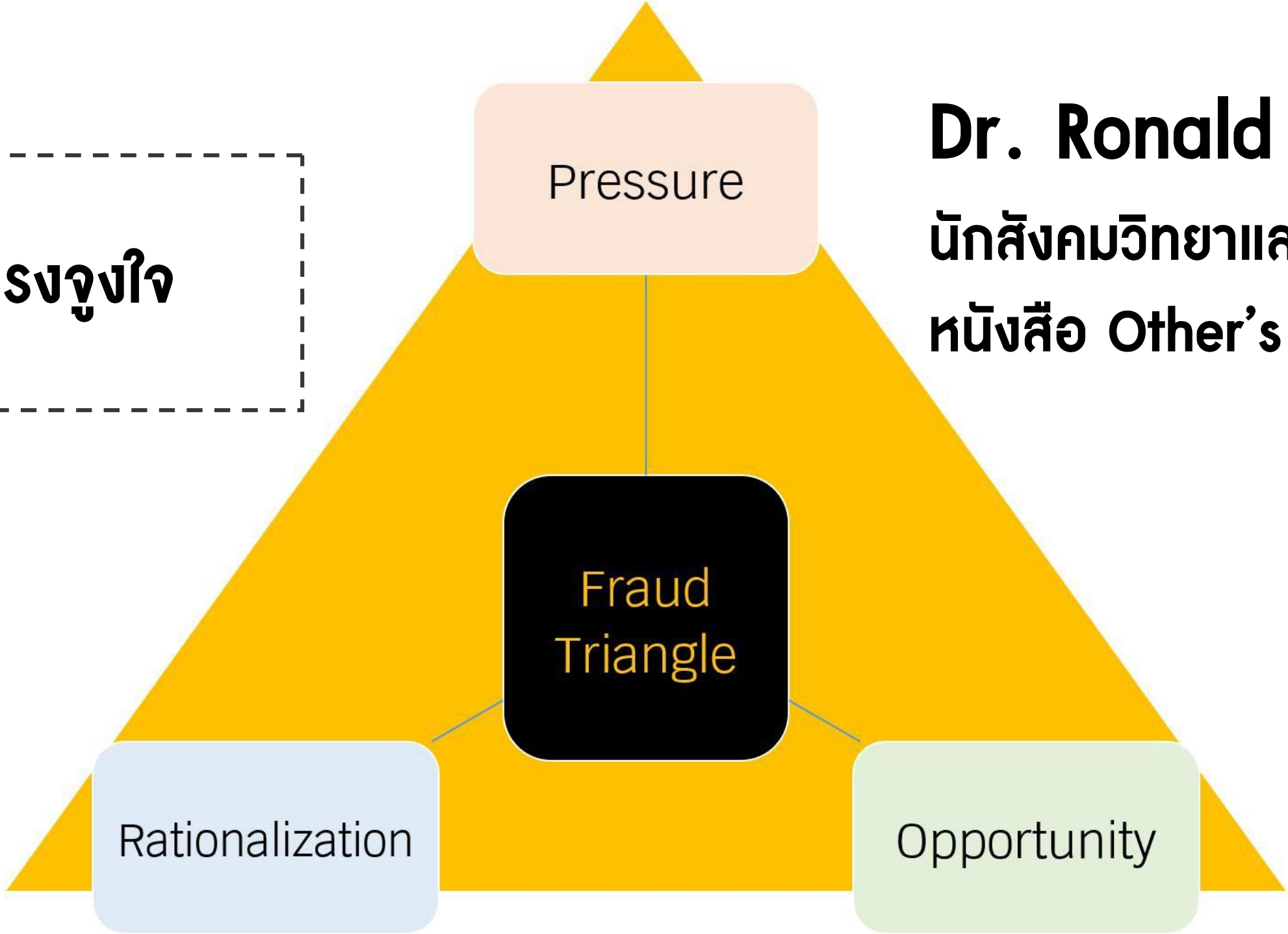
โดย ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข

ทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

Dr. Ronald R. Cressey, 1940

นักสังคมวิทยาและอาชญวิทยา
หนังสือ *Other's People Money*

แรงกดดัน หรือแรงจูงใจ

การหาเหตุผล
สนับสนุนการกระทำ

โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ
คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายใน
ขององค์กรมีจุดอ่อน

ทฤษฎีความเสี่ยงการทุจริต

Triangle Fraud	Four-sided Diamond	GONE Theory
1. Opportunity	1. Capability 2. Opportunity	1. G-Greed 2. O-Opportunity
2. Pressure	3. Incentive / Motive	3. N-Need
3. Rationalization	4. Rationalization	4. E-Expectation

Dr. Ronald R. Cressey, 1940

David T. Wolfe
and Dana R. Hermanson, 2004

Leonard J. Brook, 2004

คำอธิบายทฤษฎีความเสี่ยงการทุจริต

คำที่ใช้	ความหมาย
1. Opportunity	โอกาส เหตุการณ์ สถานการณ์ที่เอื้ออำนวย มีสิ่งล่อตาล่อใจเปิดโอกาสที่จะฉกฉวยผลประโยชน์ เนื่องจากความบกพร่องหรือจุดอ่อนของระบบรายงาน หรือช่องว่างกฎระเบียบที่เปิดโอกาสให้ทำได้
2. Pressure	ความกดดัน และแรงกดดัน เมื่อเกิดเหตุการณ์คับขันจากสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ มีความจำเป็นต้องการใช้เงิน
3. Incentive / Motive	แรงจูงใจ แรงบันดาลใจ มีสิ่งจูงใจ
4. Capability	ความสามารถ มีความสามารถที่ทำได้ที่เกิดจากอุปนิสัย ความสามารถเฉพาะตัวของผู้ปฏิบัติงาน และลักษณะงานเอื้อประโยชน์ที่จะประพฤติกมิชอบและทำการทุจริตได้

คำอธิบายทฤษฎีความเสี่ยงการทุจริต

คำที่ใช้	ความหมาย
5. Rationalization	มีเหตุผล มีเหตุผลเข้าข้างตนเองว่าสามารถทำได้ คนอื่นยังสามารถทำได้โดยไม่คิดว่าผิด
6. Greed	ความโลภ เกิดความละโมภโลกมาก เห็นคนอื่นทำผิดแล้วไม่ได้รับกรลงโทษ จับไม่ได้จึงหลงผิด อยากทำบ้างไม่พึงพอใจในสิ่งที่ตนมี
7. Need	ความต้องการอยากได้ ความต้องการหรือความจำเป็นที่ต้องการใช้เงิน จึงเป็นแรงกดดันให้ทำทุกสิ่งทำได้เพื่อให้ได้เงินมา
8. Expectation	ความคาดหวัง คาดหวังว่าสิ่งที่ตนกระทำไม่มีผู้อื่นล่วงรู้ และเอาผิดได้ หรือโอกาสที่จะถูกค้นพบการกระทำที่ผิด ถูกจับได้และการรับการลงโทษน้อยมาก

แนวทางการขับเคลื่อน การประเมินความเสี่ยง การทุจริต

เพื่อให้เข้าใจจุดเสี่ยงที่อาจทำให้เกิดการทุจริต

ปรับปรุงกลไกการทำงาน เพื่อยับยั้งการทุจริต
และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ

เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐ
มีการบริหารราชการด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม
ตรวจสอบได้

เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการ
และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต

1

ความเสี่ยงการทุจริต
ด้านการอนุมัติ อนุญาต
(ตาม พ.ร.บ. อำนวย
ความสะดวกในการพิจารณา
อนุญาตของทางราชการ
พ.ศ. 2558)

2

ความเสี่ยงการทุจริต
ด้านการใช้อำนาจ
และตำแหน่งหน้าที่

3

ความเสี่ยงการทุจริต
ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ
(เน้นโครงการจัดซื้อจัดจ้าง)

ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

3

1. เน้นที่โครงการจัดซื้อจัดจ้าง
2. กรณีที่บางหน่วยงานไม่มีโครงการจัดซื้อจัดจ้าง หรือได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเรียบร้อยแล้ว สามารถเลือกโครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ในปีที่ทำการประเมิน ของทุกประเภทงบประมาณ ได้แก่ งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น งบเงินอุดหนุน หรือเงินที่ได้รับการสนับสนุน จากหน่วยงานอื่น งบกลาง เงินนอกงบประมาณ เป็นต้น

ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

3

**3. จะไม่รวมโครงการที่หน่วยรับงบประมาณ
“ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากสำนักงบประมาณ
รายการในงบลงทุน วงเงินตั้งแต่ 500 ล้านบาทขึ้นไป
ที่มีการจัดซื้อจัดจ้างเฉพาะส่วนราชการระดับกรม /
เทียบเท่า และรัฐวิสาหกิจ**

หน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข
ต้องประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ด้านใดบ้าง

ส่วนราชการระดับกรม

1

โครงการ

ทำการประเมิน
ความเสี่ยงการทุจริต
ตามที่ สำนักงาน ป.ป.ท.
กำหนด

หน่วยงาน	กระบวนการงาน
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
กรมการแพทย์	โครงการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินสูงสุด
กรมควบคุมโรค	โครงการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินสูงสุด
กรมการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก	โครงการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินสูงสุด
กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	โครงการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินสูงสุด
กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ	โครงการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินสูงสุด
กรมสุขภาพจิต	โครงการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินสูงสุด

หน่วยงาน	กระบวนการงาน
กรมอนามัย	โครงการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินสูงสุด
สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	การอนุมัติ อนุญาต
สถาบันพระบรมราชชนก	โครงการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินสูงสุด

ทำการประเมิน

ความเสี่ยงการทุจริต

โครงการจัดซื้อจัดจ้าง

งบประมาณ พ.ศ. 2566

ที่มีวงเงินสูงสุด

องค์การมหาชน

1 โครงการ

หน่วยงาน

โรงพยาบาลบ้านแพ้ว (องค์การมหาชน)

สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล
(องค์การมหาชน)

กระบวนการงาน

โครงการจัดซื้อจัดจ้างงบประมาณ
พ.ศ. 2566 ที่มีวงเงินสูงสุด
จำนวน 1 โครงการ

ทำการประเมิน
ความเสี่ยงการทุจริต
โครงการจัดซื้อจัดจ้าง
งบประมาณ พ.ศ. 2566
ที่มีวงเงินสูงสุด

หน่วยงานในกำกับ
(หน่วยงานอื่นของรัฐ)

1

โครงการ

หน่วยงาน

กระบวนการงาน

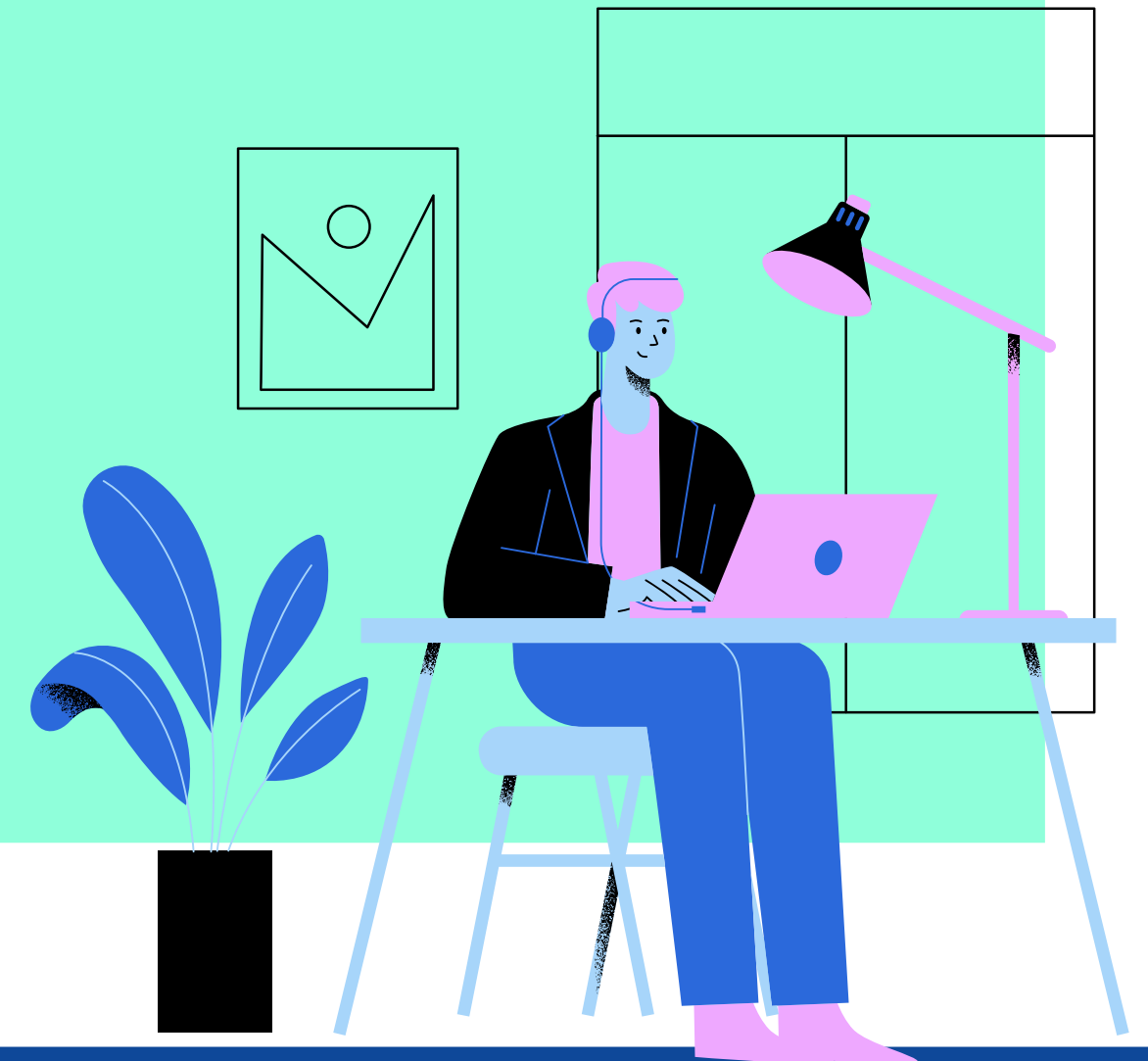
สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

โครงการจัดซื้อจัดจ้าง งบประมาณ
ปี พ.ศ. 2566 ที่มีวงเงินสูงสุด
จำนวน 1 โครงการ

สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

สถาบันวัคซีนแห่งชาติ

ทำการประเมิน
ความเสี่ยงการทุจริต
โครงการจัดซื้อจัดจ้าง
งบประมาณ พ.ศ. 2566
ที่มีวงเงินสูงสุด

รัฐวิสาหกิจ

องค์การเภสัชกรรม

1

โครงการ

1

กรณีหน่วยงานทำการประเมินความเสี่ยงโครงการจัดซื้อจัดจ้าง ให้ทำการคัดเลือกโครงการจากเงินงบประมาณหรือเงินนอกงบประมาณที่มีวงเงินสูงสุด จำนวน 1 โครงการ

2

ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต หน่วยงานสามารถถอดบทเรียน (Lesson learned) เรื่องร้องเรียนที่มีการรายงานข้อร้องเรียนทางวินัย ตามมติ ครม. วันที่ 27 มีนาคม 2561 และมติ ครม. วันที่ 28 มกราคม 2563 หรือคดีการทุจริตประพฤติกมิชอบ ประกอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อลดโอกาสเกิดซ้ำ

3

หน่วยงานที่ประเมินความเสี่ยงการทุจริตโครงการจัดซื้อจัดจ้าง ให้แนบรายละเอียดประมาณการงบประมาณโครงการ ในรูปไฟล์ WORD หรือ Excel พร้อมรายงานฯ รอบที่ 1 ทุกโครงการ

4

กรณีหน่วยงานประเมินความเสี่ยงการทุจริตโครงการจัดซื้อจัดจ้าง ให้หน่วยงานทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตโครงการที่มีงบประมาณสูงสุด จำนวน 1 โครงการ ถึงแม้ว่าจะเป็นโครงการที่เข้าร่วมโครงการ IP หรือ CoST หรือโครงการ PPP ก็ตาม ก็ให้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

TIMELINE

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

รอบที่ 1

กำหนดการรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

รอบที่ 1

ส่ง คปก.สร. ในรูป MS Excel

pankung08@gmail.com

20 มีนาคม 2566

(แบบรายงานที่ 1-4)

แบบรายงาน	รายการ
แบบรายงานที่ 1	แบบรายงานเสนอความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน
แบบรายงานที่ 2	แบบรายงานการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
แบบรายงานที่ 3	แบบรายงานแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ***
แบบรายงานที่ 4	แบบรายงานผลการดำเนินการแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

*** ถ้าประเมินความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ (ด้านที่ 3) โครงการจัดซื้อจัดจ้าง ให้แนบบแบบรายงานที่ 4 แบบรายงานประมาณการงบประมาณโครงการจัดซื้อจัดจ้าง ด้วย

แบบรายงานที่ 1 แบบรายงานเสนอความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน

แบบรายงานเสนอความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน

กระบวนการ/โครงการ	ชื่อความเสี่ยง	ศปท. กระทรวง	ชื่อหน่วยงาน	ประเภทหน่วยงาน	ด้านประเภทความเสี่ยง
โครงการ	การให้บริการตรวจสอบข้อมูลที่ดิน	ศปท. กระทรวงมหาดไทย	กรมที่ดิน	หน่วยงานระดับกรม/เทียบเท่า	ด้านที่ ๓ โครงการจัดซื้อจัดจ้าง

โปรดจัดทำประมาณการงบประมาณ

การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

โอกาส/ผลกระทบ	๑	๒	๓	๔	๕
โอกาส (Likelihood)	อธิบาย โอกาสที่ ๑				
ผลกระทบ (Impact)	อธิบาย ผลกระทบที่ ๑				

รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

นำรายงานรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ขึ้น website ของหน่วยงาน

● ● ●

แนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

COSO 2013

COSO ERM 2017

COSO 2013

Committee of Sponsoring Organizations 2013

ประกอบด้วย 5 องค์กรประกอบ 17 หลักการ

5 องค์ประกอบ

สภาพแวดล้อม
การควบคุม
(Control Environment)

การประเมินความเสี่ยง
(Risk Assessment)

กิจกรรมการควบคุม
(Control Activities)

สารสนเทศและการสื่อสาร
(Information and Communication)

กิจกรรมการกำกับติดตาม
และประเมินผล
(Monitoring Activities)

**สภาพแวดล้อม
การควบคุม**

1. องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
2. คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล
3. คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน
4. องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน
5. องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

การประเมินความเสี่ยง

6. กำหนดเป้าหมายชัดเจน
7. ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
8. พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต
9. ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

กิจกรรมการควบคุม

10. ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
11. พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม
12. ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

สารสนเทศและการสื่อสาร

13. องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ
14. มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้
15. มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

**กิจกรรมการกำกับติดตาม
และประเมินผล**

16. ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน
17. ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลา และเหมาะสม

C
O
S
O

2013

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

Corrective

แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด
สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว
ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดซ้ำอีก

Detective

เฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง
ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรก
ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัย ทำการลดระดับ
ความเสี่ยงนั้น หรือให้ข้อมูลเบาะแสแก่นักผู้บริหาร

Preventive

ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยง
ต่อการกระทำผิด ในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด
มาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก
(Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต
จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่
ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก

Forecasting

การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้น
และป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็น
ที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยง
ที่มาจาก การพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้า
ในอนาคต(Unknown Factor)

COSO ERM 2017

● Enterprise Risk Management Integrating with Strategy and Performance

มุ่งเน้นการเชื่อมโยงการทำงานของกลไกการบริหารความเสี่ยงองค์กร เข้ากับกลยุทธ์ และการดำเนินงานขององค์กร ความเสี่ยงการทุจริต จึงเป็นหัวใจสำคัญในการผลักดันให้องค์กรบริหารความเสี่ยงการทุจริต ที่มีประสิทธิภาพและสามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Enhancement) ให้กับองค์กร

ENTERPRISE RISK MANAGEMENT

- COSO 2017 Enterprise Risk Management-Integrating [with Strategy and Performance](#)
- ชี้ให้เห็นถึงการเชื่อมโยงการทำงานของกลไกการบริหารความเสี่ยงองค์กรเข้ากับกลยุทธ์ และการดำเนินงานขององค์กร
- ดังสิ่งที่ต่อท้ายชื่อว่า “COSO Enterprise Risk Management-Integrating with Strategy and Performance”

● ● ● Enterprise Risk Management Integrating with Strategy and Performance

Governance and Culture

การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร ประกอบด้วย บทบาทของคณะกรรมการ โครงสร้าง การดำเนินงานตามเป้าหมายกลยุทธ์ การกำหนดวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ การยึดมั่นต่อค่านิยมองค์กร และการสร้างความเข้มแข็งด้านทุนมนุษย์

Strategy & Objective Setting

กลยุทธ์และวัตถุประสงค์องค์กร ประกอบด้วย การวิเคราะห์บริบทของธุรกิจ การกำหนดระดับความสามารถในการรับความเสี่ยง การประเมินทางเลือกของกลยุทธ์จัดการความเสี่ยงองค์กร และการวางเป้าประสงค์ทางธุรกิจภายใต้ความเสี่ยง

Enterprise Risk Management Integrating with Strategy and Performance

Performance

เป้าหมายผลการดำเนินงาน ประกอบด้วย การระบุความเสี่ยง การประเมินระดับความรุนแรง การจัดลำดับความเสี่ยง การตอบสนองความเสี่ยง และการพิจารณาภาพรวมของความเสี่ยงองค์กรทั้งหมด

Review & Revision

การทบทวนและปรับปรุง ประกอบด้วย การประเมินความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการบริหาร ความเสี่ยง การทบทวนความสามารถในการจัดการความเสี่ยง และการปรับปรุงพัฒนาระบบ การบริหารความเสี่ยงองค์กร

Enterprise Risk Management Integrating with Strategy and Performance

Information, Communication & Reporting

สารสนเทศ การสื่อสาร และการรายงาน ประกอบด้วย การใช้สารสนเทศสนับสนุนการบริหารความเสี่ยง การใช้ช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ สนับสนุนการบริหารความเสี่ยง และการรายงานความสำเร็จการดำเนินการ รวมทั้งวัฒนธรรมความเสี่ยงที่เกิดขึ้น

การบริหารความเสี่ยงขององค์กร (ERM) แตกต่างจากแนวคิดเดิม

เดิม	ERM
ทำแยกเป็นส่วน ๆ หรือฝ่าย	ทำแบบบูรณาการทั่วทั้งองค์กร
บริหารแบบตั้งรับ (รอให้เกิดปัญหาแล้วค่อยแก้ไข)	บริหารแบบเชิงรุก (ป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น)
ทำเป็นครั้งคราวหรือเฉพาะกิจ	ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
มุ่งเน้นด้านลบเพื่อลดความเสียหาย	มุ่งเน้นด้านบวกด้วย โดยแสวงหาโอกาส ที่จะเป็นประโยชน์แก่องค์กร ควบคู่กับ ด้านลบ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

1. เป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง
2. มีการแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกัน โดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติ ที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้)

Pre-decision

การตรวจสอบภายใน

1. มีลักษณะเป็นการกำกับติดตามความเสี่ยง
2. มีลักษณะเป็นการสอบทาน
3. ควบคุมและตรวจสอบโดยใช้อำนาจกฎหมาย
4. หน่วยงานราชการจะเน้นที่การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ (Compliance) ซึ่งจำเป็นแต่ได้ผลน้อยในการสร้าง “คุณภาพ” “คุณค่า” ที่เกิดจากการตรวจสอบ
5. เน้น “อดีต” มากกว่า “ปัจจุบัน” และ “อนาคต”

Post-decision

3

ขั้น
ขั้นตอน

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

1

การกำหนด
เกณฑ์การประเมิน
ความเสี่ยง
การทุจริต

2

การประเมิน
ความเสี่ยง
การทุจริต

3

การจัดทำ
แผนบริหาร
จัดการความเสี่ยง
การทุจริต

ขั้นตอนที่ 1

การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

พิจารณา 2 ปัจจัย

1

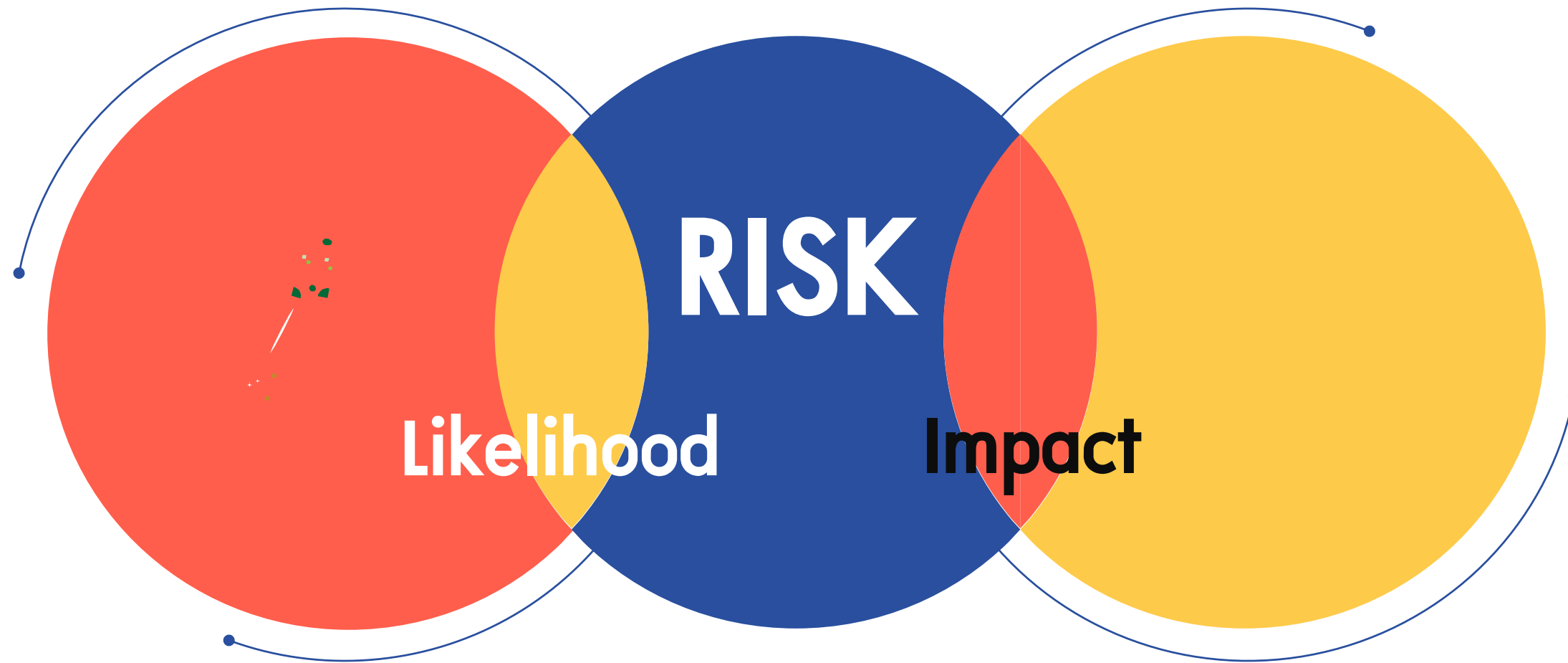
ด้านโอกาส
ที่จะเกิด

Likelihood

2

ด้าน
ผลกระทบ

Impact

โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง ในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางการเงิน และผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

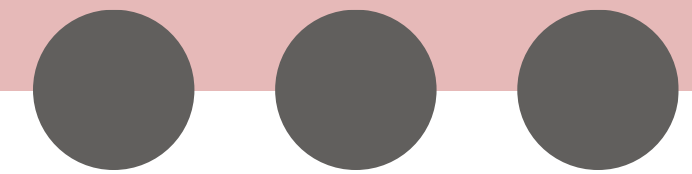
ตัวอย่าง เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

1

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
5	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า 5 ครั้งต่อปี
4	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน 5 ครั้งต่อปี
3	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน 3 ครั้งต่อปี
2	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน 2 ครั้งต่อปี
1	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต 1 ครั้งต่อปี

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
5	เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูงมาก (ร้อยละ 10 ขึ้นไป)
4	เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูง (ร้อยละ 10)
3	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นบางครั้ง (ร้อยละ 5)
2	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นน้อยมาก (น้อยกว่าร้อยละ 3)
1	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น (ไม่เกิดขึ้นเลย)

ตัวอย่าง เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

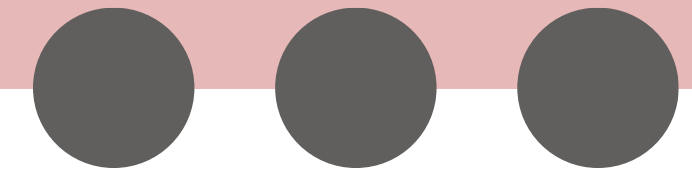

2 ด้านการเงิน

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

5	ความเสียหายตั้งแต่ บาท ถึง บาท
4	ความเสียหายตั้งแต่ บาท ถึง บาท
3	ความเสียหายตั้งแต่ บาท ถึง บาท
2	ความเสียหายตั้งแต่ บาท ถึง บาท
1	ความเสียหาย บาท หรือน้อยกว่า

ตัวอย่าง เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

3 ที่ไม่ใช่ด้านการเงิน

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

5	เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ที่ถูกกลโกงข้อมูลความผิดเข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม
4	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ
3	หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วยตรวจสอบจากภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง
2	ปรากฏข่าวสื่อที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
1	แทบจะไม่มี

ตัวอย่าง เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

4 ที่ไม่ใช่ด้านการเงิน

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

5	เกิดการฟ้องร้องต่อศาล หรือหน่วยงานกำกับดูแล องค์กรตรวจสอบทำการตรวจสอบความเสียหายที่เกิดขึ้น
4	ร้องเรียนต่อสื่อมวลชน และมีการออกข่าว
3	มีการส่งหนังสือร้องเรียนและตั้งคำถามต่อการทำงานโดยไม่รับคำตอบที่ชัดเจน
2	เริ่มมีความกังวลและสอบถามข้อมูล
1	แทบจะไม่มี

ตัวอย่าง เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้งบประมาณ

5

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

5	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า 20 ครั้ง ต่อปี
4	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน 20 ครั้ง ต่อปี
3	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน 10 ครั้ง ต่อปี
2	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน 5 ครั้ง ต่อปี
1	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน 1 ครั้ง ต่อปี

ตัวอย่าง เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้งบประมาณ

5

ผลกระทบ (Impact)

5	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นและสังคมระดับสูงมาก (ตั้งแต่ 2,000,000 บาท ขึ้นไป)
4	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นและสังคมระดับสูง (ตั้งแต่ 1,500,000 บาท-2,000,000 บาท)
3	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นและสังคมระดับปานกลาง (ตั้งแต่ 1,000,000 บาท-1,500,000 บาท)
2	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นและสังคมระดับต่ำ (ตั้งแต่ 500,000 บาท-1,000,000 บาท)
1	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นและสังคมระดับต่ำ (ต่ำกว่า 500,000 บาท)

เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

6

Risk Score					
โอกาสเกิด	ผลกระทบ				
	1	2	3	4	5
5	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
4	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
3	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
2	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
1	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

สีเขียว	หมายถึง	ความเสี่ยงระดับต่ำ	
สีเหลือง	หมายถึง	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	
สีส้ม	หมายถึง	ความเสี่ยงระดับสูง	
สีแดง	หมายถึง	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	

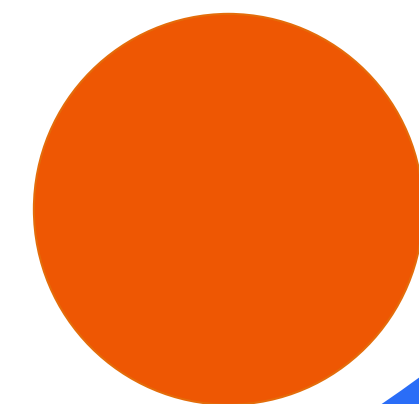

ขั้นตอนที่ 2

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เป็นขั้นตอน

1. การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
2. การจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

1. อธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต ว่ามีรูปแบบพฤติการณ์การทุจริตในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน ให้ละเอียดชัดเจนมากที่สุด ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร
2. มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้วยก็ได้

Risk Owners มักจะไม่ยอมรับหรือบิดเบือนในความบกพร่องของตนเอง
ผู้ประเมินความเสี่ยงจึงไม่ใช่ Risk Owners เท่านั้น

การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

การค้นหาความเสี่ยงการทุจริต ค้นหาจากไหน

Known Factor

ปัจจัยความเสี่ยงทั้งปัญหา / พฤติกรรม ที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดขึ้น หรือมีประวัติ มีตำนานอยู่

แล้ว

Unknown Factor

ปัจจัยความเสี่ยง ที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้า ในอนาคต พฤติกรรมความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (**คิดล่วงหน้า ตัดนไปก่อนใช้**) หรืออาจเกิดในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า (Forward looking information) โดยไม่คำนึงว่าหน่วยงานมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต อยู่แล้วหรือไม่ โดยการมองความเสี่ยงการทุจริตด้วยข้อมูลที่เลวร้ายที่สุด (Worst Case)

Key Principles

● ● ●

ต้องไม่นำปัญหาหรือข้อจำกัดจากการบริหารงาน
มาปะปนกับความเสี่ยงการทุจริต เช่น

- ทรัพยากร
- คน
- พาหนะ
- ระบบเทคโนโลยี
- ความรู้ / ความเข้าใจ
- จิตสำนึก
- ฯลฯ

การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต

พิจารณาจากขั้นตอนการดำเนินงาน จาก 2 ปัจจัย คือ

1. โอกาสเกิด (Likelihood)

2. ผลกระทบ (Impact)

จะได้ค่าคะแนนความเสี่ยงรวม (Risk Score) เพื่อนำมาจัดระดับความเสี่ยงการทุจริตว่า **อยู่ในระดับสูงมาก สูง ปานกลาง หรือต่ำ** ตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยตารางการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต และระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการ หมายถึง วิธีการหรือแนวทางที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุม หรือลดโอกาสเกิดการทุจริต

1. ความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในโซนสีแดง (Red Zone) จะถูกเลือกมาทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

2. ส่วนลำดับความเสี่ยงที่อยู่ในโซนสีส้ม สีเหลือง จะถูกเลือกในลำดับต่อมา

มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต อาจมีหลากหลายวิธีการ หน่วยงานต้องทำการคัดเลือกวิธีที่ดีที่สุด และประเมินความคุ้มค่าเหมาะสมกับระดับความเสี่ยงการทุจริตที่ได้จากการประเมิน มาประกอบด้วย

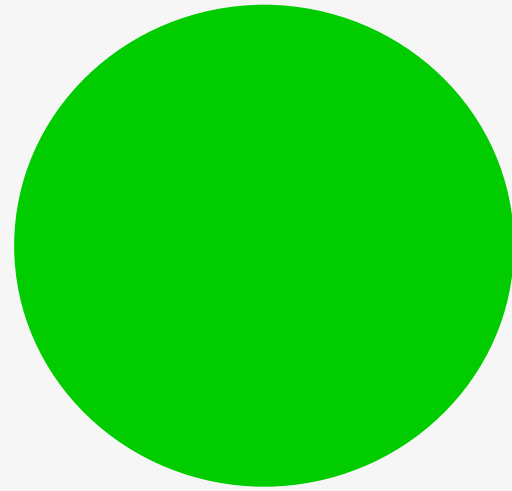
การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

1. นำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการ หรือโครงการ ที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Key Controls in place) มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด เช่น ดี พอใช้ หรืออ่อน เพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม (Further Actions to be Taken) โดยมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ควรเชื่อมโยง ให้มีความสอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้

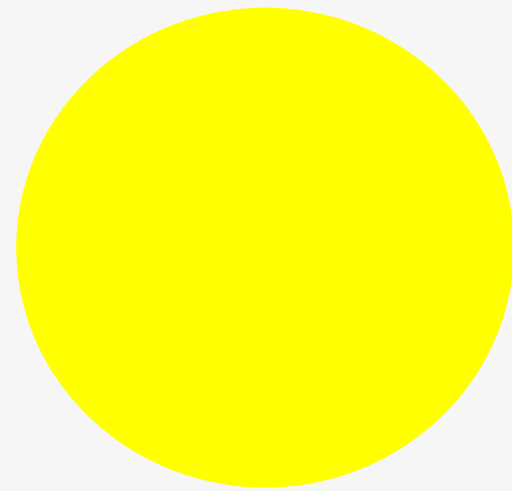
● ● ● การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

2. ต้องมีการติดตามเพื่อประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริต ในกิจกรรมตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ที่กำหนดไว้เพื่อเป็นการยืนยันผลว่ามาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด หรืออาจต้องเพิ่มเติมหรือปรับแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตใหม่ หากพบว่ารูปแบบการทุจริต หรือมีสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปตามวงจร PDCA

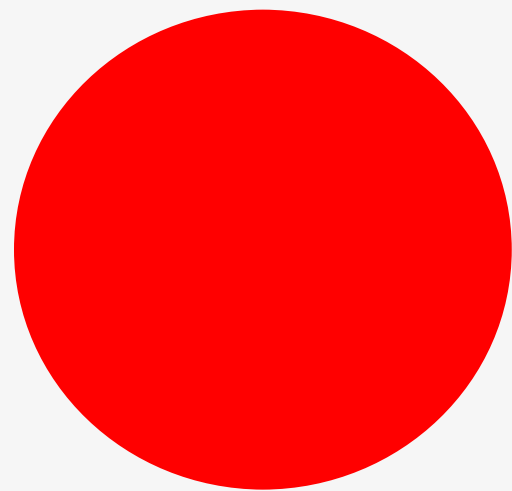
การประเมินประสิทธิภาพมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยงานมีในปัจจุบัน

การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้เหมาะสม ซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญ แต่ก็ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิผล การควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

TIMELINE

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

ตอนที่ 2

กำหนดการรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหาร
จัดการความเสี่ยงการทุจริต

รอบที่ 2

ส่ง ศปก.สร.

pankung08@gmail.com

16 กรกฎาคม 2566

(แบบรายงานที่ 5)

นำรายงานผลการดำเนินการ
ตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ขึ้น website ของหน่วยงาน

Download แบบรายงาน

<https://moph.cc/Kz4W81jco>

ตัวอย่าง

รูปแบบพฤติกรรมการณ์การทุจริต

ความเสี่ยงในขั้นตอนการเบิกจ่ายเงิน

- มีการยินยอมให้ผู้อื่นปฏิบัติงานแทนตนเองในระบบ GFMIS
- ในการปฏิบัติงานจริงบุคคลเดียวกันปฏิบัติงานตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการงาน
- การสร้างหลักผู้ขายที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่หรือผู้มีสิทธิรับเงินของหน่วยงาน
- ปลอมแปลงเอกสารในการจัดทำข้อมูลหลักผู้ขาย
- บันทึกรายการขอเบิกเงินในระบบ GFMIS เป็นหนี้ที่ยังไม่ถึงกำหนด
- ไม่มีการประทับตราเอกสารว่ามีการจ่ายเงินแล้วทำให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถนำเอกสารดังกล่าวไปบันทึกรายการขอเบิกในระบบ GFMIS ซ้ำ
- การบันทึกรายการจ่ายในระบบ GFMIS ไม่ครบถ้วน ถูกต้อง
- กรณีจ่ายจ่ายตรงให้แก่เจ้าหน้าที่หรือผู้มีสิทธิรับเงินหน่วยงานไม่ได้ทำหนังสือแจ้งสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในท้องถิ่นภูมิลำเนาหรือสถานประกอบการของเจ้าหน้าที่หรือผู้มีสิทธิรับเงินทราบ

ความเสี่ยงการทุจริตฯผู้รับผิดชอบ การเงิน การบัญชี

- อนุมัตินำเงินออกจากบัญชีโดยไม่มีเอกสารหลักฐานประกอบการจ่ายเงิน
- บันทึกบัญชีไม่ตรงตามความเป็นจริง
- ปลอมลายมือชื่อที่เกี่ยวข้อง
- ละเลยไม่มีการควบคุมใบเสร็จรับเงินอย่างรัดกุม
- ปลอมแปลงใบเสร็จจากร้านค้าต่างๆ
- แก้ไขเอกสารทางบัญชี
- ยกเลิกใบเสร็จโดยไม่มีต้นฉบับ
- สร้างหลักฐานการเบิกจ่ายเงินสาธารณูปโภคสูงกว่าความเป็นจริงที่ต้องจ่าย

รูปแบบความเสียหายการทุจริตการจัดซื้อจัดจ้าง

ขั้นตอนการพิจารณาโครงการที่จะได้รับอนุมัติให้จัดซื้อจัดจ้าง

- หลักเกณฑ์การพิจารณาไม่ชัดเจน ทำให้โครงการต่างๆ เช่น ไม่ตอบสนองความต้องการของประชาชนหรือแก้ไขปัญหาในพื้นที่อย่างแท้จริง
- การเขียน TOR หรือข้อกำหนดแบบที่เจาะจงรูปพรรณสัณฐานของสิ่งของที่ต้องการ หรือการจำกัดผู้เข้าแข่งขัน การกำหนดคุณสมบัติของที่ละเอียดหรือการกำหนดจำนวนหรือประสบการณ์ที่ปรึกษาไว้สูงเกินความจำเป็น การกำหนดเวลาส่งมอบสั้นมาก (ลือคสเปก)
- การกำหนดราคากลางสูงผิดปกติ โดยเฉพาะราคาที่ได้มาจากการสืบราคาจากท้องตลาด
 - การสืบราคาไม่ได้ดำเนินการจริงแต่ให้รายที่จะจัดซื้อจัดจ้างเป็นผู้ดำเนินการหาคู่เทียบให้ และมักพบว่าคู่สัญญาและคู่เทียบมักมีความเชื่อมโยงกัน
- มีการแบ่งซื้อแบ่งจ้างเพื่อให้อยู่ในอำนาจของตนเอง

ขั้นตอนการพิจารณา ตรวจสอบข้อเสนอ

- มีการเผยแพร่ในวงจำกัด เผยแพร่ในระยะเวลา ที่สั้นเกินไปทำให้ผู้สนใจเข้าเสนอราคา ไม่มีเวลาเพียงพอในการเตรียมข้อเสนอ
- การตรวจสอบคุณสมบัติเบื้องต้น กรณีโครงการที่มีความซับซ้อนสูงจำเป็นต้องมีการตรวจสอบคุณสมบัติเบื้องต้น มีการกำหนดเงื่อนไขคุณสมบัติเบื้องต้นไม่ชัดเจน หรือมีการกำหนดเงื่อนไขที่ไม่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง
- การพิจารณาเกณฑ์ที่ไม่ใช่ราคา มักมีจุดอ่อนในการใช้ดุลยพินิจซึ่งจะขึ้นอยู่กับทัศนคติ ประสบการณ์ความเชื่อตรงของคณะกรรมการแต่ละคน

ขั้นตอนการการบริหารสัญญาหรือโครงการ

- งานที่ส่งมอบโดยคุณภาพที่กำหนดไว้ในสเปค หรือไม่ครบถ้วน หรือล่าช้ากว่ากำหนด แต่มีการตรวจรับและอนุมัติให้จ่ายเงิน
- ขาดการตรวจสอบระหว่างดำเนินโครงการ หรือความถี่ในการตรวจงานน้อยเกินไป
- เชื่อตามเอกสารของผู้จัดส่ง ไม่มีการตรวจนับจริง หรือตรวจสอบทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณจริง
- การใช้วัสดุไม่มีคุณภาพ ไม่เป็นไปตามแบบรายการ

ตัวอย่าง

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต
1	การจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้าง	<ol style="list-style-type: none">1. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง (เจ้าของโครงการ / ที่ได้รับโครงการ/ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง กับการจัดซื้อจัดจ้าง) ผู้มีหน้าที่ในการจัดซื้อจัดจ้าง มีการนำข้อมูลไปเปิดเผย หรือหาผลประโยชน์2. การรู้ข้อมูลล่วงหน้า วางกรอบระยะเวลาจัดซื้อจัดจ้างไปเอื้อประโยชน์
2	การจัดทำขอบเขตงาน (TOR) และการกำหนดราคากลาง	<ol style="list-style-type: none">1. กำหนดคุณสมบัติที่เกินความจำเป็นหรือเขียนใกล้เคียงกับสิ่งที่ต้องการ (ลือคสเป็ก)2. การเขียน TOR ที่เกินความจำเป็น เช่น กำหนดจำนวนที่ปรึกษามากเกินความจำเป็น , การกำหนดเนื้องานเกินความจำเป็น3. การกำหนดราคากลางสูงกว่าความเป็นจริง4. การแบ่งงวดงาน/งวดเงิน ไม่สอดคล้องเหมาะสม

ตัวอย่าง

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต
3	การจัดทำรายงานการขอซื้อขอจ้าง - วิธีการประกาศเชิญชวนทั่วไป - วิธีเชิญชวนหรือคัดเลือก - วิธีเฉพาะเจาะจง	1. การหาคู่เทียบปลอมหรือไม่ได้สืบราคาท้องตลาดที่แท้จริง 2. มีการเอื้อประโยชน์ให้กับพวกพ้อง หรือมีการใช้ดุลยพินิจ ในการเลือกผู้เสนอราคา 3. จัดซื้อจัดจ้างที่ไม่ตรงตามที่จัดสรรงบประมาณตามประเภท รายการ
4	ประกาศผู้ได้รับคัดเลือก หรือได้รับการเสนอราคา	-
5	การขออนุมัติสั่งซื้อหรือสั่งจ้าง	-

ตัวอย่าง

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต
6	เปิดให้มีการอุทธรณ์ ภายใน 7 วัน	1. เจ้าหน้าที่ไม่เร่งรัดดำเนินการตามระยะเวลาที่กำหนด 2. เจ้าหน้าที่สรุปประเด็นการอุทธรณ์ไม่ชัดเจน
7	การจัดทำสัญญา	เจ้าหน้าที่ไม่สามารถเสนอสัญญาได้ทันภายในระยะเวลาที่กำหนด
8	การบริหารสัญญา การกำกับ/การควบคุมงาน รวมถึงการตรวจรับงาน	1. คณะกรรมการขาดการกำกับติดตามแผนที่ชัดเจน 2. คณะกรรมการตรวจรับอาจมีการเอื้อประโยชน์ / รับสินน้ำใจ 3. การตรวจรับไม่ตรงตามรูปแบบรายการ/เนื้อหาสาระสำคัญ 4. การตรวจรับงานไปก่อน 5. การตรวจรับที่ล่าช้า ส่งผลกระทบต่อค่าปรับ 6. ขาดการสอบทานเอกสาร 7. คณะกรรมการฯ..ไม่บันทึกรายงานการประชุมทุกครั้ง 8. การควบคุมงานไม่ได้ไปดู แต่มีการรายงาน การรายงานไม่ตรงกับ ข้อเท็จจริง
9	การส่งมอบงาน	1. ส่งมอบงานยังไม่ครบ แต่ตรวจรับไปก่อน

รูปแบบความเสี่ยงการทุจริตการปลอมรายชื่อ (ชื่อผี)

➤ นำรายชื่อผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการ หรือ รับจ้างจริง มาใส่เป็นผู้เข้าร่วมโครงการรับงาน เช่น

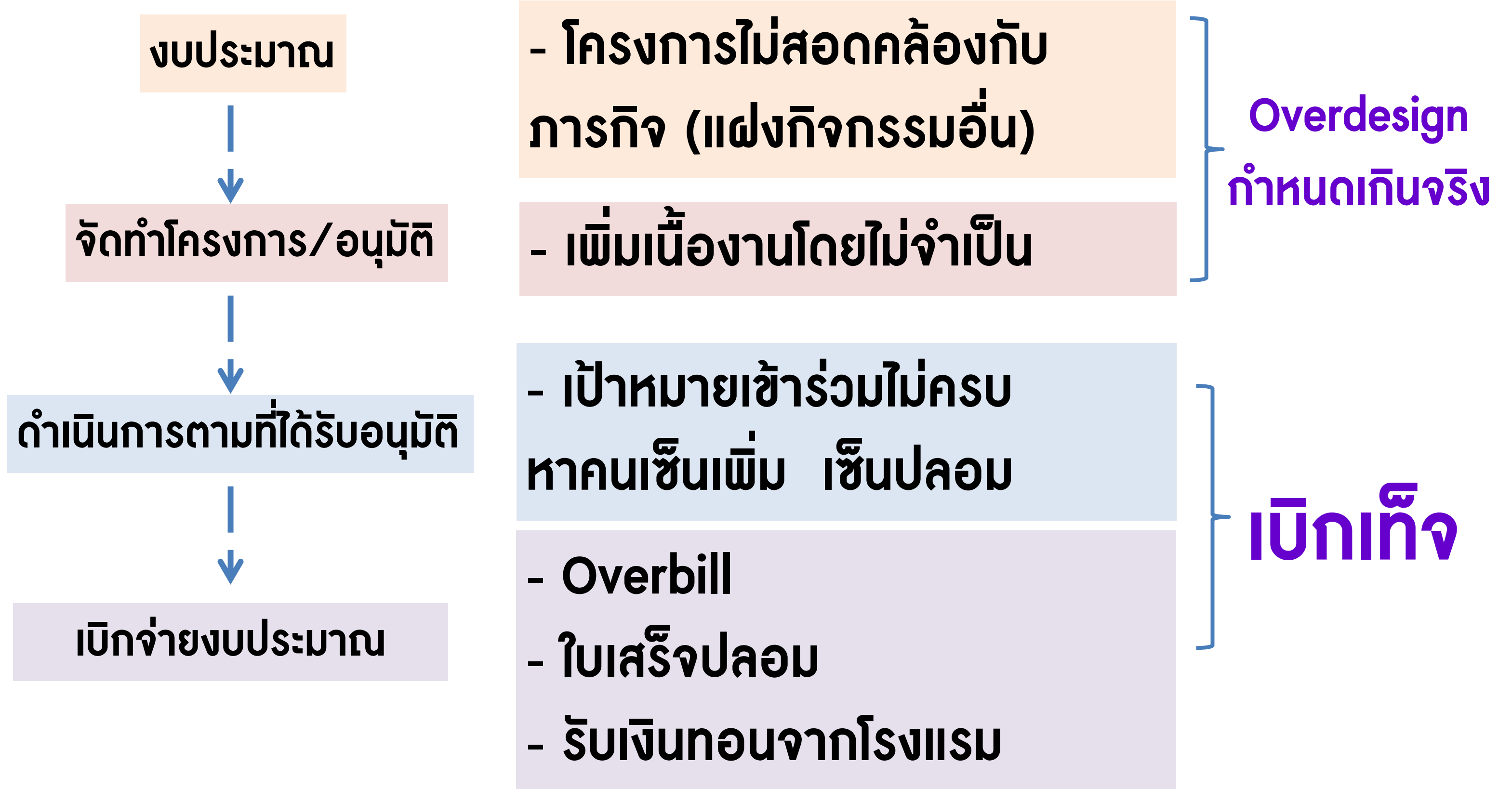
❖ รายชื่อผู้เข้ารับการอบรม

❖ รายชื่อผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ

❖ รายชื่อนักเรียนเพื่อขอรับเงินอุดหนุน รายชื่อจ้างทำงาน รายชื่อพนักงานขับรถ ฯลฯ

**ตรวจเอกสาร หลักฐาน ครบ ตรวจรับตามระเบียบถูกต้อง
แต่รายชื่อปลอม**

รูปแบบความเสี่ยงการทุจริตการจัดทำโครงการ

รูปแบบความเสียหายการทุจริตขั้นตอนการตรวจพื้นที่จริง เพื่อพิจารณาในการออกใบอนุญาตตามกฎหมาย

ต้นน้ำ

- ผู้ประกอบอำนาจความสะดวกการส่งรถมารับ / ตัวเครื่องบิน
- เลี้ยงรับรอง + Pocket money (สินน้ำใจ สินบน) / ค่าอำนาจความสะดวก / ของขวัญ / เลี้ยงรับรอง

กลางน้ำ

- การตรวจแบบเอื้อประโยชน์/ตรวจแบบเป็นพิธี
- สุ่มตรวจเฉพาะที่ถูก
- ผิดมองไม่เห็น ฯลฯ

ปลายน้ำ

เขียนรายงานไม่ตรงกับข้อเท็จจริง

เกณฑ์การประเมินเชิงคุณภาพ

ระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

Corruption Risk Management Control

TAC

Together Against Corruption

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข

วัตถุประสงค์การประเมินเชิงคุณภาพ

เพื่อให้เกิดการพัฒนาระบบหรือนวัตกรรมในการต่อต้านการทุจริต
ที่มีประสิทธิภาพ และทำทันต่อพลวัตของการทุจริตในการบริหาร
จัดการความเสี่ยงของการดำเนินงาน ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต
และเพิ่มประสิทธิภาพของรัฐ (Improving Governance)

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต

1

ความเสี่ยงการทุจริต
ด้านการอนุมัติ อนุญาต
(ตาม พ.ร.บ. อำนาจความ
สะดวกในการพิจารณา
อนุญาตของทางราชการ
พ.ศ. 2558)

2

ความเสี่ยงการทุจริต
ด้านการใช้อำนาจ
และตำแหน่งหน้าที่

3

ความเสี่ยงการทุจริต
ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ
(เน้นโครงการจัดซื้อจัดจ้าง)

ระดับผลการประเมินเชิงคุณภาพ

ระดับผล	คะแนน
Excellent : E (ดีเยี่ยม)	สูงกว่า 80 คะแนน
Good : G (ดี)	ระหว่าง 61-79 คะแนน
Pass : P (ผ่าน)	ระหว่าง 50-60 คะแนน
Upgrade : U (ปรับปรุง)	ต่ำกว่า 50 คะแนน

ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประเมิน

ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประเมิน

ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประเมิน ประกอบด้วย ๒ ตัวชี้วัดหลัก ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ ๑ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย ๔ ตัวชี้วัดย่อย ตัวชี้วัดที่ ๒ ผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตประกอบด้วย ๒ ตัวชี้วัดย่อย		
ตัวชี้วัดที่ ๑ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย ๔ ตัวชี้วัดย่อย (๖๐ คะแนน)		
แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	เกณฑ์การประเมินข้อ ๑.๑	
	คะแนนเต็ม ๕ คะแนน	
๑.๑ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Risk criteria) (๕ คะแนน) ○ เกณฑ์การประเมิน ประกอบด้วย ๒ เกณฑ์ คือ โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) (๕ คะแนน)	ไม่มี = ๐	มี = ๕

ตัวชี้วัดที่ ๑ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย ๔ ตัวชี้วัดย่อย (๒๐ คะแนน)	
๑.๒ การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต (Risk identification)	เกณฑ์การประเมินข้อ ๑.๒
	คะแนนเต็ม ๒๕ คะแนน
๑.๒.๑ มีความชัดเจน : การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต เป็นหัวใจสำคัญ ต้อง Point Focus เหตุการณ์ที่คาดการณ์ หรือ พยากรณ์ ในอนาคตว่าอาจจะเกิดการทุจริต หากไม่มีมาตรการ ควบคุมความเสี่ยงการทุจริต การระบุประเด็นความเสี่ยงการ ทุจริตจึงต้องให้ชัดเจน เพื่อจะนำไปสู่การกำหนดมาตรการ ควบคุมความเสี่ยงการทุจริตให้สามารถ ลดโอกาสหรือลดความ เสี่ยงได้ตรงจุด (ดูตัวอย่างการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต ประกอบ) (๑๐ คะแนน)	<ul style="list-style-type: none"> -ไม่มีความชัดเจน = ๐ คะแนน -มีชัดเจนบางส่วน = ๕ คะแนน -มีความชัดเจนของการระบุประเด็นความ เสี่ยงการทุจริต = ๑๐ คะแนน
๑.๒.๒ ไม่มีการระบุปัญหาเป็นความเสี่ยงการทุจริต : การ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตต้องไม่นำปัญหาเป็นความเสี่ยง การทุจริต (๕ คะแนน)	<ul style="list-style-type: none"> - มีการระบุปัญหามาเป็นความเสี่ยงการทุจริต เป็นส่วนใหญ่หรือทั้งหมด = ๐ คะแนน - มีการระบุทั้งปัญหาและความเสี่ยง = ๒ คะแนน - มีการระบุความเสี่ยงทั้งหมด = ๕ คะแนน
๑.๒.๓ มีผลการประเมินเป็นความเสี่ยงในระดับตั้งแต่ปานกลาง สูง หรือสูงมาก : การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ของ กระบวนการหรือโครงการ โดยหลักการการประเมินความเสี่ยง ของขั้นตอนการดำเนินงานมีโอกาสที่จะมีความเสี่ยงในระดับที่ แตกต่างกันไป จึงมีความเป็นไปได้ที่ทุกขั้นตอนจะมีความเสี่ยงระดับต่ำทั้งหมด (๕ คะแนน)	<ul style="list-style-type: none"> - มีผลการประเมินระดับความเสี่ยงระดับต่ำ ทั้งหมด = ๐ คะแนน - มีผลการประเมินความเสี่ยงอยู่ระหว่าง ระดับ ปานกลาง – สูงมาก หรือระดับใดระดับหนึ่ง แต่ต้องไม่ใช่ความเสี่ยงระดับต่ำเท่านั้น = ๕ คะแนน
๑.๒.๔ มีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่มุ่งเน้นการรับสินบน Bribery Risk หรือการรับของขวัญ Gift จากการปฏิบัติหน้าที่ หรือผลประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ ที่สามารถคำนวณมูลค่าได้ (๕ คะแนน)	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มี = ๐ คะแนน - มีการประเมินความเสี่ยงการรับสินบน = ๕ คะแนน

การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

1. การปฏิบัติหน้าที่ที่มีขอบต้องระบุให้ชัดเจนว่ามีขอบอย่างไร เช่น อาจมีการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนด (ฐานความผิด) จากหนักเป็นเบา หรือจากเบาเป็นหนักเพื่อเรียกรับสินบน
2. การยกยกทรัพย์สินที่ได้จากการตรวจค้น จับกุม ไม่ระบุในบัญชีของกลาง
3. การคำนวณราคากลางสูงกว่าความเป็นจริง ต้องระบุให้ชัดว่า จุดไหน หรือรายการใดที่มีความเสี่ยงที่ทำให้ราคากลางสูงกว่าความเป็นจริง เช่น งานขุดดินด้วยเครื่องจักร แต่อาจคำนวณราคากลางงานขุดลอกด้วยรถขุด
4. คณะกรรมการพิจารณาผลตรวจสอบเอกสารคุณสมบัติของผู้ยื่นข้อเสนอไม่ครบถ้วน ต้องระบุให้ชัดเจนว่า เอกสารอะไรที่มีโอกาสมีความเสี่ยง จะได้วางมาตรการปิดจุดความเสี่ยงได้ตรงจุด

Note

กระบวนการงานด้านที่ 1 และด้านที่ 2

หากเป็นกระบวนการที่เคยทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ส่งสำนักงาน ป.ป.ท. ในปีที่ผ่าน ๆ มา หากนำมาทำการประเมินในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จะต้องแสดงให้เห็นว่าจากการประเมินในครั้งนี้พบความเสี่ยงในระดับใดเพิ่มเติม

กระบวนการงานด้านที่ 3

ต้องเป็นโครงการ / งานที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ตัวชี้วัดที่ ๑ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย ๔ ตัวชี้วัดย่อย (๖๐ คะแนน)	
๑.๓ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	เกณฑ์การประเมินข้อ ๑.๓
	คะแนนเต็ม ๒๕ คะแนน
<p>๑.๓.๑ มีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตสอดคล้องเชื่อมโยงกับประเด็นความเสี่ยงที่ได้จากการประเมิน (๑๕ คะแนน)</p> <p>หากมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ส่วนใหญ่เป็นการอบรมให้ความรู้ ปลุกจิตสำนึก การประกาศ No Gift Policy ในภาพรวมขององค์กร การดำเนินการตามระเบียบกฎหมายการแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ การกำกับดูแลโดยผู้บังคับบัญชา โครงการเข้าร่วม CoST หรือ IP หรืออื่นๆ ในทำนองเดียวกันนี้ จะถือว่าเป็นมาตรการที่ไม่สอดคล้อง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่สอดคล้องทั้งหมด = ๐ คะแนน - สอดคล้องบางส่วน = ๘ คะแนน - สอดคล้องกับประเด็นความเสี่ยงที่ประเมินทั้งหมด = ๑๕ คะแนน
<p>๑.๓.๒ มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ที่กำหนดไว้ในแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ต้องเป็นมาตรการฯ ที่เป็นผลมาจากการประเมินความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ดังนั้น หากเป็นมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยได้ดำเนินการอยู่แล้ว หากจะนำมาเป็นมาตรการของปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ต้องแสดงให้เห็นชัดเจนว่า เป็นมาตรการที่จัดทำเพิ่มเติมจากมาตรการเดิมอย่างไร (๑๕ คะแนน)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นมาตรการที่มีการดำเนินการก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ มีการบังคับใช้ไปแล้ว = ๐ คะแนน - เป็นมาตรการที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ บางส่วนดำเนินการในปีถัดไปด้วย = ๒ คะแนน - เป็นมาตรการที่จะมีดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ทั้งหมด = ๑๐ คะแนน

ตัวชี้วัดที่ ๑ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย ๔ ตัวชี้วัดย่อย (๖๐ คะแนน)

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	เกณฑ์การประเมินข้อ ๑.๔
๑.๔ การรับรองแผนและการเปิดเผยข้อมูล (๕ คะแนน) แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ ต้องได้รับความเห็นชอบหรือได้รับอนุมัติ จากผู้บริหาร ของหน่วยงาน และนำเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน (๕ คะแนน)	๕ คะแนน - ไม่มี = ๐ คะแนน - มีการเสนอแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ต่อผู้บริหารสูงสุด ของ หน่วยงานหรือผู้บริหารที่กำกับดูแล และ เผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน = ๕ คะแนน

ตัวชี้วัดที่ ๒ ผลการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต (๔๐ คะแนน)	
ผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	เกณฑ์การประเมินข้อ ๒.๑
	คะแนนเต็ม ๕ คะแนน
๒.๑ การรายงานผลและการเปิดเผย (๕ คะแนน) รายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ ต้องได้รับมีการเสนอรายงานต่อผู้บริหารของหน่วยงาน และนำเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน (๕ คะแนน)	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มี = ๐ คะแนน - มีการรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ต่อผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานหรือผู้บริหารที่กำกับ ดูแล และเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน = ๕ คะแนน
๒.๒ ผลการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต (๓๕ คะแนน) การดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตต้องเป็นการดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ เท่านั้น (๓๕ คะแนน)	เกณฑ์การประเมินข้อ ๒.๒
	คะแนนเต็ม ๓๕ คะแนน
	<ul style="list-style-type: none"> - มีมาตรการ แต่อยู่ระหว่างดำเนินการ ยังไม่สามารถบังคับใช้ได้ = ๑๐ คะแนน - มีมาตรการและการดำเนินการจนแล้วเสร็จ มีการบังคับใช้แล้ว ๑ มาตรการ = ๒๐ คะแนน - มีมาตรการและการดำเนินการจนแล้วเสร็จ มีการบังคับใช้แล้ว ๒ มาตรการ = ๒๕ คะแนน - มีมาตรการและการดำเนินการจนแล้วเสร็จ มีการบังคับใช้แล้ว ๓ มาตรการขึ้นไป = ๓๕ คะแนน

กระทรวงสาธารณสุข ใสสะอาด ร่วมต้านทุจริต

Together Against Corruption

Thank you
For Attending!

TAC

Together Against Corruption

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข

แบบฟอร์มการขอเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานในราชการบริหารส่วนกลาง
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ตามประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
เรื่อง แนวทางการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน พ.ศ. ๒๕๖๑
สำหรับหน่วยงานในราชการบริหารส่วนกลางสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

แบบฟอร์มการขอเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ชื่อหน่วยงาน : ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข

วัน/เดือน/ปี : ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

หัวข้อ: งานนำเสนอ (PowerPoint) ประกอบการประชุมชี้แจงแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ในวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖
เวลา ๑๓.๓๐-๑๖.๓๐ น. ณ ห้องประชุม ๒ ชั้น ๒ อาคาร ๑ ตึกสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

รายละเอียดข้อมูล (โดยสรุปหรือเอกสารแนบ)

งานนำเสนอ (PowerPoint) ประกอบการประชุมชี้แจงแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ในวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖
เวลา ๑๓.๓๐-๑๖.๓๐ น. ณ ห้องประชุม ๒ ชั้น ๒ อาคาร ๑ ตึกสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

Link ภายนอก: ไม่มี

หมายเหตุ:

ผู้รับผิดชอบการให้ข้อมูล

สุชาภา วรินทร์เวช

(นางสาวสุชาภา วรินทร์เวช)

ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
วันที่ ๘ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖

ผู้อนุมัติรับรอง

สุชาภา วรินทร์เวช

(นางสาวสุชาภา วรินทร์เวช)

ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ (หัวหน้า)
วันที่ ๘ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖

ผู้รับผิดชอบการนำข้อมูลขึ้นเผยแพร่

พศวีร์ วัชรบุตร

(นายพศวีร์ วัชรบุตร)

นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ

วันที่ ๘ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖